

3. Встановлено негативні тенденції, а саме погіршення рівня якості життя у студентів першого та другого курсів.

Список літератури.

1. Сутула В.О. Формування фізичної культури особистості – стратегічне завдання фізкультурної освіти учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2009. № 1. С. 15-21.

2. Андрєєва О, Кенцицька І. Лімітуючі та стимуляційні чинники формування цінностей здорового способу життя студентів. *Вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. № 26. С. 37-42.

3. Селіванов Є.В. Значення фізичної активності студентської молоді у процесі формування особистості. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення*. 2018. С. 220-226.

4. Плешакова О.В. Організаційно-методичні основи педагогічного управління фізичним потенціалом студентів нефізкультурних вищих навчальних закладів. *Науковий часопис*. 2018.1(95). С. 30-33.

5. Тулайдан В. Порівняльна характеристика якості життя студентів різних спеціальностей. *Молода спортивна наука України*. 2010. Т.2. С. 253-258.

6. Попович Д. В, Сопель О.М, Бондарчук В.І, Дяченко М.М. Аналіз фізичної активності студенток першого року навчання в Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського. *Здобутки клінічної і експериментальної медицини*. 2018. № 4. С. 123-127.

Ладика П.І.¹ <https://orcid.org/0000000317217196>

Петрица П.М.¹ <https://orcid.org/0000-0002-7164-1900>

Палічук Ю.І.² <https://orcid.org/0000-0002-6589-096X>

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНОГО ВІДНОСИНИ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ ЗІ СПОРТИВНО- ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

¹Тернопільський національний педагогічний університет ім.
В. Гнатюка

²Буковинський державний медичний університет

Annotation. *The article defines the theoretical and methodological foundations for the formation of motivational and*

value attitudes among students in the field of sports and pedagogical disciplines, the factors that determine the motivational and value attitude of students towards sports and pedagogical disciplines and ways to increase students' motivation for these activities are considered.

Key words: *motivational and value attitude, factors of formation of the motivational-value attitude, students, sports-pedagogical disciplines.*

Постановка проблеми. Значна роль у вихованні здорової людини, здатної ефективно реагувати на виклики, успішно створювати духовні та матеріальні цінності, генерувати нові ідеї та творчо їх втілювати, належить вихованню [2].

Реалії свідчать про неухильне зниження рівня здоров'я студентів, на яке негативно впливають не лише соціогенні та екологічні фактори, а й низька рухова активність, недостатнє усвідомлення пріоритетів здорового способу життя, нехтування фізичною культурою [2].

Однак поза увагою дослідників залишається таке важливе питання, як формування у майбутнього вчителя мотиваційно-ціннісного ставлення до занять зі спортивно-педагогічних дисциплін (СПД), що є важливою складовою його професійно-педагогічної діяльності.

Враховуючи викладене метою нашого дослідження було визначити особливості формування ціннісно-мотиваційного ставлення студентів до занять зі спортивно-педагогічних дисциплін під час навчання.

Мета реалізовувалась через вирішення наступних завдань:

1. Визначити теоретико-методичні засади мотивації студентів.
2. Виявити фактори, що визначають мотиваційно-ціннісне ставлення студентів до занять із СПД.
3. Визначити шляхи покращення мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до занять із СПД.

Результати дослідження та їх обговорення. Формування мотивації навчальних процесів - це відповідальний етап діяльності педагога. Глибокі, міцні, емоційно забарвлені та змістовні мотиви забезпечують ефективність навчально-пізнавальних дій студентів та надають їм конкретну спрямованість. Мотив навчально-пізнавальної діяльності – це спроба студента досягти певного рівня розвитку у навчанні та

професійній діяльності, в основі якої лежать глибокі, міцні та різноманітні загальнонаукові та професійні знання, навички та вміння. Таким чином, для активної участі студента у навчально-пізнавальній діяльності необхідно, щоб мета та зміст навчання та професійної діяльності не тільки були внутрішньо прийнятні ним, а й набули для нього особистісного сенсу, викликали позитивні переживання, спроби та прагнення ефективних дій [1,5].

У дослідженнях Макарова А.К. та інші автори обґрунтували внутрішню та зовнішню мотивації навчальної діяльності та умови їх формування. Адже саме позитивна мотивація до навчання та особистісного розвитку, яку створює та підтримує насамперед викладач, є наріжною умовою конструктивної соціалізації студентів [4].

Як зазначає А.А. Крилов [3], однією з найважливіших характеристик навчальної діяльності слід вважати те, що вона потребує надзвичайної зацікавленості щодо її успішного здійснення. Ставлення до цього виду діяльності безпосередньо впливає її результат.

Стасюк Р. М. звертає увагу на те, що для формування у студентів мотиваційно-ціннісного ставлення до занять із СПД переважне значення мають такі фактори: стан навчальної бази; стан здоров'я, особистість викладача, рівень вимог, спрямованість навчальних занять [5].

Ставлення до позанавчальної фізкультурно-спортивної діяльності визначається такими факторами: особа педагога-організатора, стан місць занять та змагань, стан інвентарю та обладнання, що використовуються відповідальність за участь у змаганнях.

За силою свого впливу формування у студентів мотиваційно-ціннісне ставлення до занять з СПД перелічені чинники зовсім неоднакові: одні виступають провідними, інші виявляють менш істотне значення. Однак кожен із них на певному відрізьку студентського життя може зробити рішучий вплив. Тому недооцінка, а тим більше ігнорування їх може негативно позначитися на процесі формування мотиваційно-ціннісного відношення студента у процесі навчально-виховної діяльності [5].

Більше того, якою б силою впливу не мав той чи інший фактор, його роль залишиться незначною, якщо його вплив носитиме не взаємопов'язаний, а ізольований характер. Ось

чому так важливо використовувати всю систему різних факторів, їхню цілеспрямованість та узгодженість для підвищення мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до занять з СПД [5].

На заняттях з СПД відбувається навчання різним технічним елементам, ведеться робота з розвитку фізичних та морально-вольових якостей студентів, відбувається вирішення освітніх, виховних та оздоровчих завдань.

Викладач, працюючи зі студентами, стикається з такою проблемою, як різна фізична підготовленість студентів. Якщо деякі студенти досконало володіють тими чи іншими фізичними вміннями та навичками, то інші або, виконуючи завдання, роблять велику кількість помилок або взагалі незнайомі з ним. Це викликає небажання студентів займатися та створює певну складність у організації діяльності на заняттях.

У студентів, які погано володіють технікою, може зникнути інтерес до занять у зв'язку з труднощами поставлених перед ними завдань, неможливістю виконати певні вимоги та страхом підвести своїх колег під час проведення рухливих ігор чи естафет. І навпаки, у добре підготовлених студентів надто легкі та одноманітні завдання викликають негатив та небажання займатися. Тому в процесі занять необхідно використовувати індивідуально-диференційований підхід з урахуванням рівня фізичної та технічної підготовки студентів [4].

З метою формування мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до занять із СПД, на першому занятті доцільно провести різні тести для визначення технічної підготовленості та оцінки фізичних якостей студентів. Перед кожним заняттям викладач повинен конкретизувати завдання, які будуть поставлені на даному занятті та величину навантажень. Бажано мати навчальну картку як підготовлених, так тих відстаючих вимагають суворо індивідуального підходу. У цьому випадку кожен студент може виконувати саме те навантаження, яке допомагає йому краще освоїти технічні навички та розвинути необхідні рухові здібності. Спостереження за поліпшенням своїх результатів стимулює їхню цікавість до занять.

Ігрова діяльність на заняттях зі студентами має свої особливості. Різна фізична підготовленість висуває особливі вимоги. Велике значення має планування, підбираючи рухливі ігри для занять зі студентами, необхідно враховувати як завдання, навчальний матеріал а й фізичне навантаження. За

допомогою спеціально підібраних ігрових завдань можна цілеспрямовано розвивати фізичні якості, закріплювати та вдосконалювати технічні навички.

Залежно від завдань заняття гри можна включати ту чи іншу його частину. Наприклад, ігри, створені задля вдосконалення техніки, можна включати у першій половині основної частини. Ігри, що розвивають силові та швидкісні здібності, краще проводити після виконання вправ на вдосконалення техніки. Ігрові завдання на розвиток спритності можуть бути включені як у підготовчу частину, так і на кінець основної частини заняття. Ігри, що розвивають загальну витривалість, найчастіше включають у другу половину основної частини [1,5].

Працюючи з різнопідготовленою групою, викладачеві доцільно використовувати у проведенні ігор знання, уміння та досвід студентів, які мають хорошу фізичну та технічну підготовленість. З урахуванням фізичної підготовленості, кількості студентів, умов проведення занять викладач може змінити зміст, організацію та умови виконання ігор [2,4].

Все вищевикладене дає підстави для таких висновків.

Як свідчить аналіз літературних джерел формування мотивації навчальних процесів - це відповідальний етап діяльності педагога. Глибокі, міцні, емоційно забарвлені та змістовні мотиви забезпечують ефективність навчально-пізнавальних дій студентів та надають їм конкретну спрямованість, що у свою чергу дозволяє сформуванню у студентів мотиваційно-ціннісне ставлення до занять з СПД та до фізичного виховання загалом.

Для формування у студентів мотиваційно-ціннісних відносин на навчальних заняттях переважне значення мають такі фактори: стан навчальної бази; стан здоров'я, особистість викладача, рівень вимог, спрямованість навчальних занять.

Включення до занять спеціально підібраних та адаптованих до рівня фізичної підготовленості рухливих ігор та ігрових завдань покращує емоційне тло занять, сприяє меншому стомленню, кращому засвоєнню навчального матеріалу та підвищує мотиваційно-ціннісне ставлення студентів до занять з СПД.

Список літератури:

1. Горбунов, Г.Д. Психопедагогіка спорту/Г.Д. Горбунів. - К.: Фізкультура та спорт, 2006. - 208 с.

2. Козак Є.П. Формування ціннісного ставлення до фізичної культури у студентів вищих педагогічних навчальних закладів: Автореф. дис...канд. пед. наук. - К., 2011. - 22 с.

3. Крилов, А.А. Деякі проблеми психології спорту у світі /А.А. Крилов// Вісник Балтійської Педагогічної Академії. Вип. 14. - , 1998. -С. 46-49.

4. Маркова А.К. Формування мотивації вчення у шкільному віці: Посібник для вчителя. - К.: Просвітництво, 2003. - 96 с.

5. Стасюк Р. М. Вивчення мотиваційно-цільової спрямованості процесу фізичного виховання у вищому навчальному закладі / Р. М. Стасюк // Сучасні проблеми фізичного виховання та спорту школярів та студентів України : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. - Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2005. - С. 108-111.

Лимаренко Н.П. ¹, <https://orcid.org/0009-0009-6693-3683>

Єрмолова В. М. ², <https://orcid.org/0000-0002-6073-0449>

ОЛІМПІЙСЬКА ОСВІТА В СИСТЕМІ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

¹ Київ Навчально-науковий олімпійський інститут
Національного університету фізичного виховання і спорту
України

² Київ Олімпійська академія України

Анотація. У публікації розкриваються форми олімпійської освіти в системі освіти для сталого розвитку дітей дошкільного віку.

Annotation. The publication reveals the forms of Olympic education in the education system for the sustainable development of preschool children.

Ключові слова: сталий розвиток, діти дошкільного віку, олімпійська освіта.

Keywords: sustainable development, preschool children, Olympic education.

Актуальність теми дослідження. Усе, що відбувається у суспільстві, має наслідки для дітей, тому всі 17 глобальних цілей